

- 1) Bu ekin amacı, Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO)'na ait işyerlerinde Sözleşmenin ifası ile ilgili olarak YÜKLENİCİ tarafından yerine getirilmesi gereken İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre Koruma (İGÇK) kurallarını düzenlemek olup, bu ek Sözleşmenin ayrılmaz bir parçasıdır.
- 2) YÜKLENİCİ, işin yürütümü esnasında İGÇK ile ilgili olarak başta 6331 İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu ve 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili diğer ulusal ve uluslararası mevzuata, standartlara ve TPAO'nun İş Sağlığı Güvenliği ve Çevre Entegre Yönetim Sistemi (EYS)'ne ait politika, prosedür, talimat, form ve diğer tüm dokümanlarına uygun çalışmalar yürütmekle ve bunlar konusunda çalışanlarını bilgilendirmekle, kendi çalışanlarını, TPAO çalışanlarını, üçüncü şahısları ve çevresel değerleri korumakla, bu konularla ilgili tüm belge, doküman ve kayıtları hazırlamak, bulundurmak ve birer suretlerini TPAO'ya sunmakla yükümlüdür.
- 3) YÜKLENİCİ iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini, ilgili mevzuatın öngördüğü, İş Güvenliği Uzmanı, İşyeri Hekimi, Diğer Sağlık Personeli, İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi, Ortak Sağlık Güvenlik Birimi eli ile ve çevre koruma konusundaki hizmetlerini ise, Çevre Görevlisi, Çevre Yönetim Birimi, Çevre Danışmanlık firması seçeneklerinden Sözleşme konusu işin niteliğine uygun olanı sağlayarak yürütecektir. YÜKLENİCİ, Sözleşme konusu işe başlamadan önce, İGÇK hizmetlerini yürütmek konusunda görevlendirdiği/atadığı kişilerin kimlik ve iletişim bilgilerini resmi yazıyla TPAO'ya bildirecektir.
- 4) TPAO, belirleyeceği personel aracılığıyla, Sözleşme konusu işin, işin ifasını mümkün olduğunca aksatmayacak şekilde, İGÇK mevzuatı, ilgili diğer mevzuat ve İGÇK politika, prosedür ve talimatlarına uygun yürütülüp yürütülmediği konusunda YÜKLENİCİ'yi her zaman denetleyebilir. Bu denetim kapsamında, YÜKLENİCİ gereken kolaylığı sağlayacak, istenen bilgi ve belgeleri temin edecek ve gerekli görülmesi halinde düzeltici ve önleyici faaliyetleri derhal gerçekleştirecektir. Denetim sonucunda işin İGÇK mevzuatı ve ilgili diğer mevzuata uygun yürütülmediğinin tespit edilmesi halinde YÜKLENİCİ ihtar edilir. Yapılan ihtara rağmen tespit edilen uygunsuzlukların düzeltilmediği veya eksikliklerin tamamlanmadığının görülmesi halinde çalışma TPAO tarafından durdurulur ve söz konusu düzenlemeler yapıncaya kadar çalışma başlatılmaz. Tespit edilen uygunsuzluğun/eksikliğin sebep olacağı riskin boyutuna göre TPAO herhangi bir uyarı veya ihtara gerek duymadan da tehlikeli durum giderilinceye kadar ve/veya gerekli önlemler alınıncaya kadar işi durdurabilir.
- 5) YÜKLENİCİ'nin İGÇK konularından sorumlu yetkilisi, işe başlamadan önce TPAO'nun aynı konudaki yetkilisi ile irtibata geçecek, işin gerektirmesi halinde, TPAO'nun mevcut dokümanlarını dikkate alarak, kendi İGÇK Planını, Risk Değerlendirmesini, Acil Müdahale Planını, Sağlık Acil Müdahale Planını, Petrol Türevleri ve Kimyasal Döküntülere Hazırlık Müdahale Planını, H₂S Müdahale Planını, Yangın Müdahale Planını, Atık Yönetim Planını, Çevresel Risk Değerlendirme Çalışmasını, İş İzin Sistemi Prosedürünü ve gerekli görülecek diğer İSG ve Çevre Korumaya yönelik dokümanları hazırlayacak, gerekiyorsa güncelleyecek ve TPAO yetkilisine sunacak ve TPAO'nun onayını alacaktır. Ayrıca yüklenici çalışanlarını söz konusu dokümanlarla ilgili bilgilendirecek ve tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemleri alacaktır.
- 6) YÜKLENİCİ, Sözleşme konusu iş kapsamında, risk değerlendirmesinin, TPAO veya diğer yetkili kurumların yapacakları tespitlerin gerektirmesi halinde; çalışma ortam koşullarının tehlikelerinden çalışanları korumak amacıyla; çalışma ortamındaki kişisel maruziyetlere veya çalışma ortamındaki

fiziksel, kimyasal ve biyolojik etkenlere yönelik ölçüm, test, analiz ve değerlendirmelerini, ölçüm ve analiz cihazlarının kalibrasyonlarını akredite kuruluşlara yaptırmakla yükümlüdür.

- 7) YÜKLENİCİ, faaliyetin tehlike sınıfına uygun olarak, yaptığı iş ile sınırlı olmak üzere, ilgili mevzuatın öngördüğü ölçüde, arama–kurtarma, yangınla mücadele konularında destek elemanı ve ilk yardımcı belirlenir. Belirlenen kişiler yazılı olarak TPAO'ya bildirilir ve çalışanlara bu konuda bilgi verilir. YÜKLENİCİ, TPAO'nun bilgisi ve talimatları ile tatbikatlar düzenler ya da TPAO tarafından düzenlenen tatbikatlara katılım sağlar.
- 8) YÜKLENİCİ, Sözleşme konusu iş ile ilgili operasyonlarda en az doğal kaynak kullanımı, atık azaltımı, yeniden kullanım ve geri dönüşüme öncelik verecek, önceden hazırlayacağı atık yönetimi planını TPAO'ya sunacak ve bu plana uygun olarak çalışmalarını yürütecektir. Özellikle, hafriyat atıkları, tehlikeli atıklar, ambalaj atıkları, tıbbi atıklar, atık yağlar, pil ve akümülatör atıkları, bitkisel atık yağlar, evsel atıklar, vb. atıklar, önceden planlanmış şekilde mevzuata uygun olarak yönetilecek, atık miktarları ve bertarafına ilişkin belgeler TPAO'ya iletilecektir. Yapılan çalışmalar sonucu ortaya çıkan atıklardan YÜKLENİCİ sorumludur.
- 9) YÜKLENİCİ, Sözleşme konusu işle ilgili bütün ramak kala olayları, iş kazaları ve meslek hastalıklarının kaydını tutar, mevzuatın gerektirdiği resmi bildirimleri yapar, gerekli incelemeleri yaparak bunlar ile ilgili raporları düzenler ve bu kapsamda meydana gelen olay hakkında derhal TPAO'ya yazılı olarak bilgi verir. TPAO olaylar ile ilgili periyodik olarak rapor talep edilebilir.
- 10) YÜKLENİCİ, Sözleşme konusu iş kapsamında, çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını (işe giriş, iş değişikliği, iş kazası veya meslek hastalığı sonrası işe dönüş ve ilgili Bakanlığın belirlediği düzenli periyotlarda) sağlar.
- 11) YÜKLENİCİ, çalışanlarının ve çalışan temsilcilerinin Sözleşme konusu iş kapsamında, işe başlamadan önce işyerinin özelliklerini ve risk değerlendirmesini de dikkate alarak, genel İGÇK kuralları, yapılan işlere özgü tehlike ve riskler, kişisel koruyucu malzemelerin ve kimyasal malzemelerin kullanımı, işyerinde iş kazası, meslek hastalığı, çevre kazası nedeniyle oluşabilecek riskler, acil durumlara hazırlık ve mevzuatın öngördüğü diğer konularda eğitim almalarını sağlar. YÜKLENİCİ, bunların kayıtlarını TPAO'ya bildirir.
- 12) TPAO işyerleri içinde alkol ve uyuşturucu madde bulundurulması ve kullanılması kesinlikle yasaktır. Bu tür maddelerin etkileri altında oldukları tespit edilen kişiler TPAO çalışma alanından derhal uzaklaştırılır. Uyarı levhaları ile işaretlenmiş sigara içme yasağı olan alanlarda sigara içilmesi kesinlikle yasaktır. Bu kişiler hakkında uygulanacak idari ve cezai yaptırımlar saklıdır.
- 13) YÜKLENİCİ personelinin özlük dosyasında bulunması gereken belgeler aşağıda belirtilmekte olup, istendiğinde derhal TPAO'ya sunulacaktır.
  - a) Çalışacak personelin Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) işe giriş bildirgeleri
  - b) Çalışacak personelin işe giriş ve/veya periyodik sağlık muayene raporları,
  - c) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde (kapalı alan, vardiya, yüksekte çalışmalar vb.) çalışacaklar için yapacakları işe uygun olduklarını belirten işyeri hekimi tarafından onaylanmış sağlık raporu
  - d) Yemekhane, çay ocakları ve gıda ile ilgili diğer işlerde çalışanların hijyen ve sanitasyon eğitimi belgeleri, boğaz kültürü, gaita, hepatit testleri, akciğer filmi,

- e) Gürültülü işlerde çalışanların kulak odyogramları,
- f) Tozlu işlerde çalışanların akciğer filmleri, solunum fonksiyon testleri,
- g) Metal işlerinde paslı malzemelerle yapılan işlerde çalışanların tetanos kayıtları,
- h) Çalışanların İGÇK konularında eğitim aldıklarına dair belgeleri, iş makinesi kullananların operatör belgesi ve trafiğe de çıkıyorlar ise G sınıfı sürücü belgesi,
- i) Kişisel koruyucuların verildiğine ve işyerinde kullanacaklarına dair zimmet belgeleri,
- j) Çalışanların mesleki (kaynakçı, elektrikçi vb.) eğitimlerine ait dokümanlar,
- k) İlgili mevzuat uyarınca tutulması gerekli diğer belgeler

- 14) YÜKLENİCİ, Sözleşme konusu iş kapsamında, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere, ilgili mevzuatın gerekli görmesi halinde, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu oluşturur ve TPAO'nun mevcut kuruluna talep halinde temsilci verir. Kurul kararlarının uygulanması konusunda koordinasyon TPAO'ya aittir.
- 15) YÜKLENİCİ, çalışma ortamından kaynaklanan İGÇK'ya ilişkin risklerin, toplu korunmayı sağlayacak teknik önlemlerle veya iş organizasyonu ve çalışma yöntemleriyle önlenemediği, tam olarak sınırlandırılmadığı durumlarda çalışanlarına mevzuatın öngördüğü miktar, tür ve kalitede Kişisel Koruyucu Donanımı (KKD) temin edecek ve kullanılmasını sağlayacaktır. YÜKLENİCİ, TPAO talimat ve prosedürlerinde belirtilen kurallara uygun olarak çalışanlara yeterli sayıda, türde ve asgari olarak TPAO'nun mevcut uygulamalarını dikkate alarak KKD kullanımı sağlayacaktır.
- 16) YÜKLENİCİ, Sözleşme konusu iş kapsamında, acil çıkış yolları ve kapılarını her zaman kullanılabilir durumda tutar. İşyeri bina ve eklentileri ile ilgili mevzuatta belirtilen tüm ekipmanların periyodik muayene-test ve bakımlarını düzenli olarak yapar, işyeri bina ve eklentilerinde yeterli aydınlatma, havalandırma ve termal konfor şartlarını sağlar. İşyerinin düzenini, sağlık ve güvenlik risklerine yol açmayacak ve çalışanların ergonomik ihtiyaçlarına uygun şekilde sağlar. Acil durumları önleyecek ve bunların olumsuz sonuçlarını asgari seviyede tutacak gerekli tedbirleri alır.
- 17) YÜKLENİCİ, Sözleşme konusu iş kapsamında, kimyasal maddelerle çalışmalarda, çalışanların bu maddelere maruziyetini önlemek, bunun mümkün olmadığı hallerde maruziyeti en aza indirmek ve çalışanların bu maddelerin tehlikelerinden korunması için gerekli tüm önlemleri almakla yükümlüdür. Ayrıca, YÜKLENİCİ kullanılan tüm kimyasal maddelerin bir listesini hazırlayarak bu maddelere ait Güvenlik Bilgi Formlarını (SDS) çalışma alanında bulundurur ve ilgili personelini bu konuda eğitir.
- 18) YÜKLENİCİ, gürültü ve titreşim konusunda, mevzuatta öngörülen maruziyet eylem değerlerinin aşıldığının tespit edilmesi halinde; bu durumun yol açabileceği risklere maruziyeti en aza indirmek için teknik ve organizasyona yönelik önlemleri içeren bir eylem planı oluşturur, TPAO'nun onayını alır ve uygulamaya koyar.
- 19) YÜKLENİCİ, işyerindeki risklerin ortadan kaldırılamadığı veya toplu korumaya yönelik teknikler veya işin organizasyonunda kullanılan önlem, yöntem veya süreçlerle yeterince azaltılamadığı durumlarda, sağlık ve güvenlik işaretlerini temin eder, bulundurur, personelini bilgilendirir ve uygun yerlerde kullanılmasını sağlar. Özellikle çalışma yapılan alanları, diğer kullanım alanlarından ayırmak üzere, bariyer, işaret ve gerekli görülmesi halinde ışıklı işaretler kullanır.
- 20) YÜKLENİCİ, en az TPAO'nun uyguladığı düzeyde (kazı, sıcak işler-kesme, kaynak, yüksekte çalışma, yalnız çalışma, elektrik bakım işleri, kaldırma-indirme operasyonları ve kapalı alanlarda

yapılan işler) İş İzin Formu uygulamasını faaliyetlerine uyarlayacaktır. YÜKLENİCİ'nin, TPAO'nun işyerlerinde uyguladığı iş izin sistemine uygun bir iş izin prosedürü varsa TPAO'nun onayı ile bu prosedür kullanılabilir; böyle bir uygulaması yok ise TPAO işyerlerinde kullanılan iş izin sistemi uygulanır. TPAO'nun yaptığı denetlemelerde talep edilmesi halinde, iş izin formları derhal temin edilerek TPAO yetkilisine sunulur.

- 21) YÜKLENİCİ tarafından, yangın güvenliği açısından yangın söndürme tüpü, ekipmanları ve/veya sistemleri temin edilerek devamlı olarak çalışma alanında ve kolay ulaşılabilecek yerlerde bulundurulması gerekmektedir. Söz konusu ekipmanın TPAO tarafından temin edilmiş olması durumunda ise, iş ya da hizmetin tamamlanması ile yangın söndürme tüpü veya sistemleri TPAO'ya teslim edilmelidir. TPAO tarafından temin edilen yangın tüplerinin kullanılması halinde durumun derhal TPAO'ya bildirilmesi gerekmektedir.
- 22) Çalışma ortamında YÜKLENİCİ ve yüklenicilerin taşıma araçları ve iş makinalarının kullanılması halinde, TPAO'nun hız limitleri ve park etme düzenlemelerine uygun hareket edilecektir. Sürücü veya diğer yolcuların mutlaka emniyet kemeri kullanmaları sağlanacaktır.
- 23) YÜKLENİCİ, Sözleşme konusu iş ile ilgili, geçici olarak kullanacağı elektrik kabloları, su hortumlarını vb. hatları, çalışanlar ve üçüncü şahısların geçiş yolları üzerinde bulundurmamak, çalışma ortamını düzenli tutacaktır, zorunlu hallerde ise gerekli tedbirleri alacaktır.
- 24) YÜKLENİCİ, TPAO'ya ait tüm ekipman, araç-gereç, makine, elektrik bağlantıları, su bağlantıları, bina vb. kaynakları ancak TPAO yetkilisinin izni ve bilgisi dahilinde kullanabilecektir. YÜKLENİCİ'nin bu kullanımı sebebiyle doğabilecek herhangi bir zarar YÜKLENİCİ tarafından karşılanacaktır.
- 25) YÜKLENİCİ çalışanları, ilgili faaliyet alanı dışındaki alanlara, binalara TPAO yetkilisinin bilgisi ve izni olmadan yetkisiz giriş yapamaz.
- 26) YÜKLENİCİ çalışanlarının öğle paydosu, dinlenme zamanları veya diğer boş zamanlarda tehlikeli olabilecek yerlerde bulunması, oturması, uyuması, yemek yemesi kesinlikle yasaktır. TPAO, iş sağlığı süvenliği ve çevre koruma kurallarına uygun hareket etmeyen YÜKLENİCİ personelinin değiştirilmesini her zaman talep edebilir. YÜKLENİCİ, mevcut işi aksatmayacak şekilde TPAO'nun bu talebini derhal yerine getirmekle mükelleftir.
- 27) YÜKLENİCİ çalışanları, Sözleşme konusu iş ile ilişkili olsun ya da olmasın, TPAO çalışma alanında herhangi bir acil durum meydana geldiğinde, olayı ilk gören kişi konumunda olması ya da şartların gerektirmesi halinde, ilk müdahaleyi (yangın söndürme, su ya da gaz kaynağını kapatma, acil durum görevlilerini haberdar etme vb.) yapmakla mükelleftir.
- 28) YÜKLENİCİ yapılan işin tehlike sınıfına ve türüne göre mevzuatta öngörülen asgari yaşı tamamlamamış, sağlık durumu yapılan işe elverişli olmayan ve sigortasız işçi çalıştırmaz. Yüklenicinin mevzuata göre genç işçi çalıştırabileceği hallerde de çalıştırmak istediği genç işçiler için TPAO'dan onay alması şarttır.
- 29) YÜKLENİCİ, lokasyon veya çalışma alanında (kara ve deniz alanları) oluşabilecek her türlü petrol/kimyasal kirliliğine karşı gerekli önlemleri alacak, oluşabilecek petrol/kimyasal kirliliklerine

karşı müdahale edebilecek gerekli çevre koruma sarf malzemelerini (toz ve sıvı halde doğal bakteriyolojik ürünler, absorban sosis ve ped, vb.) lokasyonda/çalışma alanında bulunduracaktır.

30) YÜKLENİCİ; faaliyetinden kaynaklanan çevre kirliliği sonucu oluşan zararın giderilmesinden ve kesilebilecek cezalardan sorumludur.

31) Tedarik zincirinde firmaların çevresel etkilerini takip etmek adına bazı anahtar performans göstergeler kullanılabilir.

Hizmet alma süreçlerinde;

- Yıllık kurumsal karbon ayak izi (TS EN ISO 14064 uyumlu)
- Sera gazı emisyon ölçümleri
- Yıllık ürettiği atık miktarı
- Yıllık ürettiği ürün miktarı

Satınalma süreçlerinde;

- Satın alınan ürünün Çevresel Ürün Beyanı (EPD) (ürünün yaşam döngüsü değerlendirmesi sonuçları, geri dönüşümlü malzeme içeriği oranı, üretim esnasında oluşan atık miktarları ve üretimde tüketilen enerji miktarlarını içeren belge)
- Satın alınan ürünün fonksiyonel birim başına TS EN ISO 14040 ve TS EN ISO44 standartlarına uygun Yaşam Döngüsü Değerlendirmesi (LCA) hesap sonuçları
- Satın alınan ürünün TS EN ISO 14067 karbon ayak izi değerleri
- Satın alınan ürünün geri dönüşüm oranı

göstergelerine sahip YÜKLENİCİ'nin tercih edilmesi tavsiye edilir.

32) YÜKLENİCİ tarafından kullanılan makineler tehlikeden kaçınmak amacıyla tasarlanmış, imal edilmiş olmalı veya tehlikenin sürekli mevcut olduğu durumlarda, kazaya yol açan bütün temas etme risklerini önleyecek şekilde koruyucular veya koruyucu tertibatlarla donatılmış olmalıdır.

33) YÜKLENİCİ tarafından işin yürütümünde kullanılan ve/veya satın alınan malzeme ve ekipmanların (makine, alet, cihaz, teçhizat vb.) ergonomik riskleri önleyecek şekilde uygunluğu ve çalışanların fiziksel kapasitelerini dikkate alarak iş istasyonu, ekipman ve çalışma koşullarının çalışana uyumunu sağlanmalıdır.